

04/12/2012

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

— Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
— Εσωτερικών

**Θέμα: Εισροή μεταναστών χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα στο ΒΑ Αιγαίο.
Ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων και διατύπωσης ολοκληρωμένου σχεδίου
μεταναστευτικής πολιτικής.**

Η χρόνια αδιαφορία της πολιτείας στο σχεδιασμό σοβαρής κεντρικής μεταναστευτικής πολιτικής κορυφώνεται σήμερα στην επιλογή της κυβέρνησης να αναθέσει στις περιφερειακές αστυνομικές διευθύνσεις όχι τη λύση του προβλήματος αλλά το κρύψιμό του κάτω από το χαλί, τον εξοβελισμό, δηλαδή, των μεταναστών μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα. Εξαιτίας αυτής της επιλογής, το τεράστιο κύμα μεταναστών που μέσω των τουρκικών παραλίων περνά στην Ελλάδα έχει οδηγήσει σε αδιέξοδες καταστάσεις στα νησιά του ΒΑ Αιγαίου.

Η εισροή μεταναστών χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα στα νησιά του Αιγαίου έχει ενταθεί τους τελευταίους μήνες σε σημείο που το ζήτημα του υπερπληθυσμού στα κρατητήρια και της συνεπακόλουθης έλλειψης στοιχειωδών συνθηκών υγιεινής που δημιουργεί ανυπόφορες συνθήκες για κρατούμενους και αστυνομικούς υπαλλήλους να είναι ένα μόνο μέρος του προβλήματος. Τα αστυνομικά τμήματα έχουν εξαντλήσει προ πολλού τη δυνατότητα κράτησης και οι καθημερινά δεκάδες εισερχόμενοι μετανάστες διαβιούν σε δημόσιους χώρους χωρίς καμία πρόνοια από επίσημους κρατικούς φορείς για ζητήματα υγιεινής, διατροφής, στέγασης και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας.

Αρχικά, πρέπει να επισημανθεί ότι η κράτηση νεοεισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών στα κρατητήρια της αστυνομίας είναι καταρχήν παράνομη, καθώς αυτά δεν αποτελούν Κέντρα Πρώτης Υποδοχής (ΚΕΠΥ), όπως ο νόμος ορίζει. Σύμφωνα με το Ν. 3907/2011 όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που συλλαμβάνονται να εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα οδηγούνται στα Κέντρα Πρώτης Υποδοχής, όπου υποβάλλονται στις διαδικασίες πρώτης υποδοχής που περιλαμβάνουν: α. την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειάς τους, β. την καταγραφή τους, γ. τον ιατρικό τους έλεγχο και την παροχή της τυχόν αναγκαίας περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, δ. την ενημέρωσή τους για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, ιδίως δε για τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς διεθνούς προστασίας και ε. τη μέριμνα για όσους ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ώστε να υποβληθούν στην κατά περίπτωση προβλεπόμενη διαδικασία. Επιπλέον, ο Νόμος απαιτεί τόσο την ουσιαστική και αποτελεσματική στελέχωση και λειτουργία των ΚΕΠΥ όσο και την υποχρέωση παραπομπής σε κατάλληλες δομές (π.χ. δομές για αιτούντες άσυλο/γραφεία ασύλου, δομές για ασυνόδευτους ανηλίκους, δομές για θύματα βασανιστηρίων και θύματα trafficking κλπ).

Η άμεση ίδρυση ΚΕΠΥ με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των νεοεισερχομένων με εξατομικευμένη κρίση και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών και στελέχωσή του με επαρκές και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα στη χώρα, σε συνθήκες σεβασμού της αξιοπρέπειάς τους με την υπαγωγή τους σε διαδικασίες πρώτης υποδοχής μπορεί να αποτελέσει ένα πρώτο μέσο ανακούφισης του προβλήματος. Με τη διαδικασία καταγραφής και ταυτοποίησης θα ξεκαθαρίσει η κατάσταση αναφορικά με το πόσοι υπάγονται στην κατηγορία του πρόσφυγα ή του μετανάστη ώστε να ακολουθηθεί άμεσα η νόμιμη διαδικασία για τους αιτούντες άσυλο που προέρχονται από χώρες όπου παρατηρούνται σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή που μαστίζονται από ένοπλες συρράξεις. Ταυτόχρονα θα αποτελέσει μήνυμα προς τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες ότι η Ελλάδα τηρεί τις ελάχιστες προϋποθέσεις για τη διαχείριση του μεταναστευτικού προβλήματος και μόνο τότε μπορεί η χώρα να προχωρήσει ένα βήμα παραπέρα διεκδικώντας ένα νέο

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Μεταναστευτικής Πολιτικής με αναλογική και ισότιμη κατανομή βαρών στα κράτη-μέλη.

Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή υπάρχουν χιλιάδες περιπτώσεις αιτούντων άσυλο που δικαιούνται έγκριση παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΠΔ 114/2010 (π.χ. πολίτες Συρίας, Αφγανιστάν, Σομαλίας κλπ.). Στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει η δυνατότητα ταυτόχρονης έκδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων, πράγμα που σημαίνει ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα χιλιάδες αιτούντες άσυλο, που θα τους έχει χορηγηθεί το ανθρωπιστικό καθεστώς, θα εγκαταλείψουν την Ελλάδα. Πριν δύο περίπου έτη η Ιταλία στράφηκε προς αυτήν την κατεύθυνση με επιτυχία. Δυστυχώς, υπάρχουν πληροφορίες ότι με νέο σχέδιο Νόμου υπάρχει πρόταση κατάργησης του ανθρωπιστικού καθεστώτος, πράγμα που σημαίνει ότι χιλιάδες αιτούντες άσυλο αποκλείονται αυτόματα από μία ουσιαστική μορφή διεθνούς προστασίας.

Επειδή η Ελλάδα πολλάκις έχει υποστεί κριτική διεθνώς, τόσο από διεθνείς οργανισμούς όσο και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για συστηματική παραβίαση των ελάχιστων διεθνών προδιαγραφών των συνθηκών κράτησης και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Επειδή στα νησιά του ΒΑ Αιγαίου οι μετανάστες που δεν κρατούνται στα αστυνομικά τμήματα μένουν στους δρόμους μην απολαμβάνοντας στοιχειώδεις ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης, ενώ ταυτόχρονα μπορούν να γίνουν οποιαδήποτε στιγμή θύματα τόσο ρατσιστικών επιθέσεων, που τους τελευταίους μήνες έχουν αυξηθεί κατακόρυφα στη χώρα μας, όσο και παράνομων δικτύων εκμετάλλευσης ανθρώπων

Επειδή κανένα οικονομικό δεδομένο δεν μπορεί να αποτελέσει άλλοθι για τη συστηματική καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά εάν λάβουμε υπόψη ότι η χρηματοδότηση δομών φιλοξενίας προέρχεται από ευρωπαϊκούς πόρους.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Σκοπεύουν να χωροθετήσουν άμεσα ΚΕΠΥ σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Ν. 3907/2011;**
- 2. Σκοπεύουν να εφαρμόσουν την κείμενη νομοθεσία περί προσφυγικού δικαίου;**
- 3. Υπάρχει σχεδιασμός για κατάργηση της σημαντικής πρόβλεψης της υπάρχουσας Νομοθεσίας (βλ. άρθρο 28 του ΠΔ 114/2010) για την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών για ανθρωπιστικούς λόγους; Εάν ναι, ποια η λογική μιας τέτοιας πρότασης Νόμου, που φαίνεται να μη συμμορφώνεται με την Οδηγία 2005/85/ΕΚ «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005);**
- 4. Σκοπεύουν να παραχωρήσουν ταξιδιωτικά έγγραφα σε ένα μεγάλο αριθμό μεταναστών που επιθυμούν να αποχωρήσουν από την Ελλάδα;**
- 5. Σκοπεύουν με το νέο σχέδιο Νόμου ρητά να προβλέψουν τη δυνατότητα έκδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων στους διαμένοντες στην Ελλάδα για ανθρωπιστικούς λόγους;**
- 6. Σκοπεύουν να διεκδικήσουν ουσιαστική και αποτελεσματική ευρωπαϊκή στήριξη της πολιτικής που ασκείται σε εθνικό επίπεδο μέσω της διαπραγμάτευσης ενός νέου Ευρωπαϊκού Πλαισίου Μεταναστευτικής Πολιτικής με αναλογική και ισότιμη κατανομή βαρών στα κράτη-μέλη;**

Οι ερωτώντες/ώσες βουλευτές

Γιάννης Ζερδελής

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Κατριβάνου Βασιλίκη

Κανελλοπούλου Μαρία

Τσουκαλάς Δημήτρης